

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 28 maja 2023 r.

ZP-KNPS.431.6.14.2023.KJ

Pani
Joanna Wiraszka
Dyrektor
Centrum Usług
Społecznych
w Prusicach

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 6, 8 i 9 marca 2023 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 901), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285) zespół kontrolerów: Krzysztof Jakubowski – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki, kontroler przeprowadził kontrolę kompleksową w Centrum Usług Społecznych w Prusicach, z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 6 marca 2023 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 grudnia 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2023 r.

Jednostką kieruje Pani Joanna Wiraszka zatrudniona na stanowisku Dyrektora utworzonego Uchwałą Nr LII/270/22 Rady Miejskiej w Prusicach z dnia 16.02.2022 r. CUS w Prusicach (w okresie od 19.03.2015 r. do 16.02.2022 r. była zatrudniona na stanowisku Kierownika GOPS w Prusicach). Pani Joanna Wiraszka ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Podpisany w dniu 8 maja 2023 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Centrum Usług Społecznych w Prusicach w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku, zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych (pkt 12),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- sprawiania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- przyznawania pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Rada Miejska w Prusicach Uchwałą Nr LXXX/422/2023 z dnia 19 kwietnia 2023 r. ustaliła szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych, a Uchwałą Nr LXXXI/432/23 z dnia 19 maja 2023 r. ustaliła szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych lub w schronisku dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

W okresie objętym kontrolą Kierownik Ośrodka, a następnie Dyrektor CUS na podstawie Zarządzeń Burmistrza Gminy Prusice, wydawał decyzje administracyjne w sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 3, 7, 8 i 9 ustawy nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Dyrektor CUS w Prusicach, w okresie objętym kontrolą nie wpłynęły wnioski w zakresie:

- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9).

Ustalono, że Gmina Prusice realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych specjalnych (pkt 1),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia instytucjach rynku pracy (pkt 5).

Gmina Prusice nie realizowała zadania z art. 17 ust. 2 pkt 3a ustawy dotyczącego opracowywania i realizacji projektów socjalnych, ponieważ jak wyjaśnił Dyrektor CUS zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej były realizowane w ramach pracy socjalnej bez konieczności opracowywania projektów socjalnych. Ponadto Gmina nie realizowała zadania z art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy dotyczącego przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze, gdyż jak wyjaśnił Dyrektor CUS, w okresie objętym kontrolą nie wpłynęły wnioski w tym zakresie.

Gmina Prusice nie prowadzi domów pomocy społecznej (art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy). Jak wyjaśnił Dyrektor CUS osoby wymagające umieszczenia w dps, są kierowane do domów pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanych jak najbliżej ich miejsca zamieszkania, a w przypadku braku miejsc w najbliższej położonych placówkach, za ich zgodą umieszczane są w innych domach pomocy.

Gmina Prusice posiada na swoim terenie ośrodek wsparcia o zasięgu gminnym tj. Prusicki Dzienny Dom Pobytu Senior Wigor, mieszczący się w Prusicach przy ul. Żmigrodzkiej 39, przeznaczony dla 15 osób. W Placówce prowadzone są zajęcia integracyjno-aktywizujące dobierane w zależności od potrzeb zainteresowanych.

Kierownik Prusickiego Dziennego Domu Pobytu Senior Wigor spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

W toku kontroli ustalono, że Gmina wykonuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 6 i 9 ustawy, które dotyczą:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 4, 7 i 8 ustawy dotyczące:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową i ekologiczną (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8)

nie były realizowane, bowiem jak wyjaśnił Dyrektor CUS, w okresie objętym kontrolą nie wpłynęły wnioski w tym zakresie.

Gmina Prusice nie realizuje zadania wynikającego z art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy dotyczącego rozwijania infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Jak wyjaśnił Dyrektor CUS, mieszkańcy Gminy korzystają ze wsparcia środowiskowych domów samopomocy w sąsiednich Gminach tj. w Obornikach Śląskich i w Żmigrodzie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prusicach, a następnie Centrum Usług Społecznych w Prusicach koordynowało realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prusicach, a następnie Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Prusicach nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5 ustawy). Dyrektor CUS wyjaśnił, że pracownicy socjalni informowali osoby zainteresowane o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne.

W okresie objętym kontrolą GOPS w Prusicach, a następnie CUS w Prusicach nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami oraz do innych instytucji. Dyrektor CUS wyjaśnił, że informowano klientów o możliwości ubiegania się o ustalenie stopnia niepełnosprawności, wydawano druki, udzielano pomocy przy wypełnianiu wniosków oraz redagowaniu odwołań od wydanych orzeczeń.

Kierownik GOPS, a następnie Dyrektor CUS składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Dyrektor Centrum Usług Społecznych spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w CUS spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 400 zł, wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni zatrudnieni w CUS realizujący pracę socjalną w środowisku w pełnym wymiarze czasu pracy. Ww. dodatek nie był wliczany do kwoty minimalnego wynagrodzenia pracowników socjalnych.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje Gminę Prusice zamieszkałą przez 9 014 mieszkańców, w tym 740 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą

socjalną (stan na dzień 31.12.2022 r.) i 9 007 mieszkańców, w tym 82 rodziny i osoby samotnie gospodarujące objęte pracą socjalną (stan na dzień 6.03.2023 r.). W Centrum Usług Społecznych w Prusicach na dzień kontroli zatrudnionych było 4 terenowych pracowników socjalnych (3,5 etatu).

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej powinien zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że „Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych”.

Centrum Usług Społecznych w Prusicach spełnia wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych w stosunku do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

W okresie objętym kontrolą CUS w Prusicach realizowało zadania z pomocy społecznej wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103), zwanej dalej „specustawą”.

W trakcie kontroli ustalono, że CUS realizowało:

- 1) Jednorazowe świadczenie pieniężne,
- 2) Pomoc doraźną w postaci posiłków dla dzieci i młodzieży,
- 3) Pomoc w postaci posiłków dla dzieci i młodzieży.
- 4) Pomoc w postaci zasiłków okresowych,
- 5) Pomoc w postaci sprawienia pogrzebu

Ustalono, że Dyrektor CUS został upoważniony przez Burmistrza Gminy Prusice do prowadzenia postępowań w sprawach jednorazowego świadczenia pieniężnego dla obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 31 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego stwierdzono nieprawidłowość:

1. W skontrolowanej sprawie przy decyzji Nr GOPS/8121/c/ZD.L./1/22 z dnia 18.05.2022 r. podczas przeprowadzania wywiadu środowiskowego i ustalaniu sytuacji dochodowej rodziny do dokumentacji sprawy przyjęto zaświadczenie Strony o wynagrodzeniu, w którym brak jest wskazania odliczeń, o których mowa w art. 107 ust. 5b, pkt 7 ustawy, a w przypadku zaświadczenia męża Strony przyjęto dochód, w którym dodatkowo odliczono składkę na PPK, bez wskazania kwoty.

Zgodnie z art. 107 ust. 5b pkt 7 ustawy sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustala się na podstawie zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, zawierającego informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia zdrowotne, składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe.

W sprawach dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stwierdzono nieprawidłowości:

1. We wszystkich sprawdzonych sprawach w decyzjach administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej błędnie wskazano Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prusicach/Centrum Usług Społecznych w Prusicach jako organ administracji publicznej, który je wydał.

Organem właściwym do wydawania decyzji w powyższym zakresie, zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jest wójt (burmistrz, prezydent) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. W związku z powyższym prawidłowo wydana decyzja organu I instancji winna zawierać oznaczenie, że jest to decyzja Burmistrza Gminy Prusice, natomiast upoważniony pracownik winien podpisać się, jako osoba działająca z upoważnienia Burmistrza.

2. W sprawie nr 1 (T.G.) decyzja Nr GOPS/81278/2/22 z dnia 4.02.2022 r., nr 2 (R.K.) decyzja Nr G/81278/1/22 z dnia 4.02.2022 r. i w sprawie nr 3 (A.C.) decyzja Nr GOPS/81278/3/22 z dnia 12.04.2022 r. zostały przekazane do NFZ po upływie 7 dni od dnia wydania decyzji, tj. odpowiednio w dniu 7.03.2022 r. (2 decyzje) i 29.04.2022 r. (1 decyzja).

Zgodnie z art. 54 ust. 6 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 2561 ze zm.) kopię decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wójt

(burmistrz, prezydent) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy jest obowiązany dostarczyć w terminie 7 dni od dnia jej wydania Funduszowi.

3. Wszystkim skontrolowanym decyzjom potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych nie był nadawany rygor natychmiastowej wykonalności pomimo, iż realizacja decyzji nastąpiła przed ich uprawomocnieniem.

Zgodnie z art. 108 k.p.a. decyzji, od której służy odwołanie, może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego albo dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami, bądź też ze względu na inny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes strony. Nadanie decyzji nieostatecznej rygoru natychmiastowej wykonalności sprawia, że wywołuje ona skutki prawne od chwili nadania jej rygoru i stanowi podstawę realizacji potrzeby.

W sprawach dotyczących przyznawania specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi stwierdzono nieprawidłowości:

1. W rozstrzygnięciu decyzji o nr GOPS/8121/US.SP./1/2022 z dnia 10.01.2022 r. wskazano okres przyznania specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi od 3.01.2021 r. pomimo, że Strona złożyła wniosek w dniu 13.12.2021 r.

Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.) wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się m. in. rozstrzygnięcie, które jest jednym z najważniejszych składników decyzji administracyjnej. Wynika to z władczego charakteru aktu administracyjnego, który kształtuje prawa i obowiązki strony i musi w związku z tym być jednoznaczny i precyzyjny. Obowiązek taki wynika z podstawowych zasad postępowania administracyjnego, w tym z zasady praworządności (art. 6 k.p.a.), jak i zasady pogłębiania zaufania do organów państwa (art. 8 k.p.a.). Rozstrzygnięcie będące treścią decyzji winno być tak sformułowane, aby wynikało z niego w sposób nie budzący wątpliwości, jakie uprawnienia zostały przyznane lub jakie obowiązki zostały na stronę nałożone. Tylko, bowiem spełnienie powyższej przesłanki może zostać potraktowane jako należyte zrealizowanie przez organ (podmiot wydający decyzję) normy art. 8 k.p.a.

Ponadto zgodnie z art. 113 § 1 k.p.a. Organ administracji publicznej może z urzędu lub na żądanie strony prostować w drodze postanowienia błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki w wydanych przez ten organ decyzjach.

2. W podstawie prawnej decyzji o nr GOPS/8121/US.SP./1/2022 z dnia 10.01.2022 r. nie wskazano szczegółowych przepisów rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.) wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się m. in. podstawa, która powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw wydania decyzji administracyjnej, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego wraz z powołaniem jego źródła publikacji.

3. Dołączone do akt kontrolowanej sprawy zaświadczenia o dochodach z pracy zawierały zapisy netto/brutto, w związku z tym nie były zgodne z art. 107 ust. 5b pkt 7 ustawy o pomocy społecznej.

Analogicznie jak w sprawie dotyczącej przyznania zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego zgodnie z art. 107 ust. 5b pkt 7 ustawy sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustala się na podstawie zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, zawierającego informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia zdrowotne, składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe.

W sprawdzonych sprawach dotyczących realizacji pomocy w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa stwierdzono nieprawidłowość:

1. W aktach skontrolowanych spraw brakowało pisemnych informacji o przyznaniu jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę.

Przyznanie świadczenia nie wymaga wydania decyzji administracyjnej. Jest więc

czynnością o charakterze materialno-technicznym. Jedyne odmowa przyznania jednorazowego świadczenia pieniężnego wymaga wydania decyzji. Z uwagi na to, że ustawa nie zawiera w tym zakresie żadnych uregulowań szczególnych, podstawą prowadzenia postępowania będą tu przepisy KPA. Zgodnie z art. 14 § 1a sprawy należy prowadzić i załatwiać na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej. Pisma utrwalone w postaci papierowej opatruje się podpisem własnoręcznym (...).

W sprawdzonych sprawach dotyczących realizacji pomocy w formie posiłku przyznanego doraźnie na czas nie dłuższy niż 2 miesiące obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa stwierdzono nieprawidłowość:

1. W aktach spraw brakowało formularzy kwalifikujących do przyznania pomocy, a także pisemnych informacji o przyznaniu posiłków dla świadczeniobiorców oraz do podmiotu dożywającego dzieci.

Zgodnie art. 29 ust. 2 z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.) obywatel Ukrainy, o którym mowa w ust. 1, ubiegający się o świadczenia z pomocy społecznej składa oświadczenie o sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej oraz o tym, że nie jest osobą, o której mowa w art. 2 ust. 3 ponadto zgodnie z art. 29 ust. 2a oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zawiera w nim klauzulę o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Analogicznie jak w sprawach dotyczących jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę przyznanie świadczenia nie wymaga wydania decyzji administracyjnej. Jest więc czynnością o charakterze materialno-technicznym. Jedyne odmowa przyznania jednorazowego świadczenia pieniężnego wymaga wydania decyzji. Z uwagi na to, że ustawa nie zawiera w tym zakresie żadnych uregulowań szczególnych, podstawą prowadzenia postępowania będą tu przepisy KPA. Zgodnie z art. 14 § 1a sprawy należy prowadzić i załatwiać na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej. Pisma utrwalone w postaci papierowej opatruje się podpisem własnoręcznym (...).

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nieprawidłowe udokumentowanie oraz ustalenie dochodu w sprawie dotyczącej przyznania pomocy w formie zasiłku celowego w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego, a także specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
2. Błędne oznaczenie organu administracji publicznej wydającego decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
3. Nieterminowe przekazanie decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej do Funduszu.
4. Brak wskazania rygoru natychmiastowej wykonalności w wydawanych decyzjach administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.
5. Nieprawidłowe sporządzenie podstawy prawnej i rozstrzygnięcia decyzji administracyjnej w sprawie dotyczącej przyznania pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
6. Brak pisemnej informacji dla:
  - świadczeniobiorców o przyznaniu pomocy w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł, a także posiłku przyznanego doraźnie na czas nie dłuższy niż 2 miesiące obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa
  - placówki, w której udzielano świadczenia w formie posiłku przyznanego doraźnie na czas nie dłuższy niż 2 miesiące obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa
7. Brak formularzy kwalifikacyjnych w sprawach dotyczących pomocy w formie posiłku przyznanego doraźnie na czas nie dłuższy niż 2 miesiące obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się następujące zalecenie pokontrolne:

1. Sytuację dochodową strony ustalać na podstawie zaświadczenia lub oświadczenia o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, zawierającego informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe. Mając na uwadze, że za dochód należy przyjmować sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie

wniosku bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, dochód pomniejsza się o miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych i koszty uzyskania przychodu, składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach oraz kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3, art. 107 ust. 5b pkt 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. W decyzjach potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wskazywać Burmistrza Gminy Prusice, jako organ wydający decyzję.

Podstawa prawna: art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2561 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Kopie decyzji administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przekazywać Funduszowi w terminie 7 dni od dnia wydania.

Podstawa prawna: art. 54 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2561 ze zm.).

4. Decyzje administracyjne realizować po upływie terminu do wniesienia odwołania. Natomiast w sprawach, kiedy udzielenie pomocy jest niezbędne zwłaszcza ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego decyzjom nadawać rygor natychmiastowej wykonalności.

Podstawa prawna: art. 130 § 1, art. 108 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób rzetelny, w podstawie prawnej przywoływać dokładnie wszystkie przepisy prawa, które legły u podstawy ich wydania. W decyzjach

wskazywać aktualne i mające zastosowanie publikatory aktów prawnych z podaniem źródła jego publikacji oraz konkretnego artykułu, paragrafu czy punktu. Rozstrzygnięcie decyzji formułować w sposób jasny i zrozumiały, tak aby nie powodowało niedomówień i możliwości różnej interpretacji.

W wydanych decyzjach z urzędu lub na żądanie strony prostować w drodze postanowienia błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 pkt 4 i pkt 5 i art. 113 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Wszelkie sprawy należy prowadzić i załatwiać na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej.

Podstawa prawna: art. 14 § 1a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

7. Przed przyznaniem świadczeń z pomocy społecznej Obywatelom Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny, przyjmować od nich oświadczenie o sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej z klauzulą o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Podstawa prawna: art. 29 ust. 2 i ust. 2az ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Otrzymują:

1. Burmistrz Gminy Prusice.
2. a/a

